

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1730

z Włoch.

z Rzymu d. 16. Sept. Przeszley soboty dwóch OO. iako to Tomáza *Vidala Ordinis* Cysterfow y *Falcoya Ordinis Operum Pietatis*, od Cesarzá IMći ná Biskupstwá, pierwszy *de Messine* á drugi *de Castellamare* nominowáných, Oćiec S. exáminowál. Drugiego zás dnia przy odprawionym Konfystorzu, tych wráz z innemi konsekwrowál, po czym Oćiec S. Jubileusz uniwersalny publikowác kázal, y tenże w przyszłą Niedzielę z wielką y solenną Procesją w prezency *Beatissimi* od Kościoła Panny MARYI Anielskiej, aż do *S. MARIE Majoris*, odprawioná będzie. Zawczoráy Kárdynał *Quirini* wziął w possessyá Wátykańską Bybliotekę, á po obiedzie Márkwis *d' Ormea* Minister Krolá Sárdyńskiego ztąd náząd do *Turinu* wyjechał, drugi zás Minister IMc Pán Gráf *de Gross* iefzcze tu *commoraturus*. IMć P. *Negrone* z Podskárbstwá od terážnyczego Oycá S. złożony, odebráwszy ordynás, áby się przed IMćią P. *Fiorelli* Sekretárzem *Camera Apostolica* dla

oddania ráchunkow tak Apostolskicy, iako też y Benewentyńskicy Kámery stáwił, tájemnie teynocy ztąd wyjechał, y niewiedzieć w którą się stronę udál. Ostatnią pocztą pákiet listow do IMći P. *Girauld* addressowáných, zábráno, w ktorým znaleziono listy do *Pátrona Isoldi*, á między niemi y do Kárdynała *Costia*, ktore zaráz Oycu S. pokazano y znaleźli w nich Biliety Loteryi Genueńskicy, z kąd się pokazało, że pomieniony *Girauldi* pod imieniem Kárdynała *Costia* zakazánemi bilietami *negotiatus*. Tenże przerzeczony Kárdynał wielce ztrwożony, że nie tylko Arcybiskupstwo Benewentyńskie innemu w Administracyą oddáno, ále też y wśystkie intráty iego, poki inkwizycyá zkończoną niebędzie, zátrzymáno. Iakoż teráz záświć, że ná wiele remonstracyi Kárdynała *Cinsuegos* dawno tegoż Arcybiskupstwá sam *liberime* nie rezygnowál. Powiádáją że má intencyá ná czas iaki do Konwentu *SS. Apostolorum*, poki nieszczęśliwy interefs iego uspokoiiony nie będzie, reiterowác się.

z Milannu d. 16. Sept. Mámy wiadomość,

mość, że już tego roku między Cezarzem IMcią y Krolew Hiszpańskim do wojny nie przyjdzie, ile kiedy naznaczono sześć Miesięczne *armistitium*, w którym *supponitur*, że ten interes *amicabiliter* uspokojony będzie, tym czasem iednak Cesarz IMć dla stojącego tu Woyska 3. kroć sto tysięcy teraz, a potym jeszcze 7. kroć sto tysięcy Ryńskich wypłacić kazał, aby Woysku na niczym nie schodziło.

z Hiszpanii.

z Sewilij d. 12. Sep. W przeszłą Niedzielę Krolestwo IchMć *in comitatu* całego Dworu na kilku Gálerach do Portu *St. Mariae* wyiechali, gdzie aż *ad 1. Nov.* zostawać, a ztamtąd powrócićwszy, całą zimę tu rezydować mają. Tę dniąmi stanął tu z Paryża Kuryer Gabinetu *Baniers*, *deferendo*, że Krolowa IcyMć Francuzką szczęśliwie *d. 30. elapsi* powiła Syna, którego zaraz Krol IMć Xiążęciem *d' Anjou* deklárował: po przybyciu tegoż Kuryera Márkwis *de Brancas* Posel Francuzki do Krolestwa IchMćow poszedłszy, tę przyjemną opowiedział nowinę, z czego się cały dwór ucieszył. Pomieniony Márkwis *de Brancas* dla nieustannej zdrowia słabości, od Pryncypała swego *revocatur*, wszelkie czyni gotowości powrocenia do Paryża, w którego podróż sławny Medyk IMć P. *Hulm* onemu asystować będzie. IMć Pan *Boillier* zaś z Paryża tu stanawszy, tak długo, aż inszy Posel na miejsce jego przybędzie, dla obserwowania interesu Pryncypała swego, tu *comorabitur*. Márkwis *de Castelar* odebrawszy od Krola IMći instrukcyą, dziś albo jutro *qua* Posel do Paryża wyiedzie. Dwór nasz zawczoraj wzięł żalobę na dwie niedziele po śmierci Graffa *d' Alais* Rodzono-ego *Xcía de Conti*.

z Francyi.

z Paryża d. 28. Sept. Krol IMć z całą Pamiłią w czerstwym zostaje zdrowiu; a Krolowa IcyMć już zupełnie do siebie przyszedłszy, w krotce do Paryża *ad reddendas grates*, wyiedzie. W tym tygodniu IchMć PP. *Walpole* y *Points* Ministrowie Angielscy ztąd do Londynu nazał wyiechali, od którego Dworu wczoraj tu przybył Kuryer, a po jego przybyciu zaraz się wielkie *Constitum* odprawiło. IMć X. Nuncyusz, miawszy ostatnią u Krola IMći *Valedictionis* audycncyą, przed odjazdem swoim (iako już *anterius*) kosztownym krzyżem, dyamentami sadzonym, był regalizowany. Na jego miejsce *Vice-Legata d' Avignon* tu się spodziewamy. IMć P. Marszałek *de Bernik*, na Zamku swoim *Fitz-James* nazwanym, tak *periculosè* zapadł był na zdrowiu, że wąpiono o jego rekonwalescencyi; lecz teraz jest nadzieią, że do pierwszej przyjdzie perfekcyi. Zawczoraj na Pána *de Bert* będącego Gubernátorem młodych *Xzát de Charost*, który 90. tys. *liv: Xcín de Betbunc* był ukradł y o nim już w Gázecie *sub N. XXVI.* námieniono, ferowana jest sentencyą, po której publikacyi, zaraz go obwieszono. Ostatni Kuryer z *Sewilij* *reulit*, że do *Barcellony* Krolowski wyszedł Ordynans, aby Okręty y Fregaty tudzież Gálery do transportu Włoskiego destynowane, nazał się do swoich Portow, a milicyą do konsystencyi powrociły, a tak Woyną do przyszłej Wiosny odłożoną. Z Turynu mamy iż Gráfówna *de St. Sebastien* zaślubioną przeszłemu Krolowi Sardynskiemu Wiktorowi Amadeuszowi, nie tytułem Krolowy, ale Márkwisowy *de Saumiere* zaścyczac się będzie.

z Londynu d. 28. Sept. Wczoraj wyszedł Ordynans od Króla IMć, aby Regimenty, które do tych czas tu w obłożenie stały, po poprawieniu drog błotnistych, nazać do konfyskencyi swoich powróciły. Gwardya zaś, żeby pogotowiu była z Królestwem Ich Mćami do St. James maszerować. Kommissarze nasi Kompanii Indyjskiej, tę pocieszna oddebrali nowinę, że dwa Okręsy bogato ładowane z S. Helena y Portu Douer szczęśliwie stanęły, ponieważ się zaś wysłane do innych światła Części Okręty, mało niewszystkie z wielkim pożytkiem powróciły, więc zaraz drugiego dnia uczyniono dyspozycyą, aby 4. Okręty do Chin, 5. do nowcy Anglii, 2. do Bombay, 1. do Mocha a 1. do S. Helena y Beneolen pod żagle wyszły, ile kiedy i szcze w tym Miesiącu dobry czas do żeglugi, którego wszelkimi uniknąć możemy nawałności. Ostatni Okręt z wyspy Iamaica tu powróciwszy, donosi, że Murzyni wielką podnieśli rebelią, a nieryko naszych, tam wysłanych ludzi do szczytu znieśli, ale też niewypowiedziane poczynili szkody. Ta wyspa Iamaica w Ameryce leżąca między Antylliskie insuły jest policzoną; przedtym należała Hiszpanom, na ktorey oni Miasto *Sevilla de Ora* nazwane, wystawili, lecz roku 1655. z nieostrożności dali onę Angielczykom wziąć w posesyą, w roku zaś 1692. ta Wyspa przez wielkie trzęsienie ziemi bardzo jest zruynowana, pod który czas Francuzy onę sobie podbić chcieli, ale tego Angielczykowie zbroyną ręką niedopuszczili. Miasto stołeczne nazywa się teraz *Porto-Real*, a Angielczykowie największą z Cukru y Kakaó, z którego ciokolatę robią, intratę mają.

z Kopenhagi d. 26. Sept. Ostatnią pocztą z Oldense przychodzącą mamy, że Król IMć tam znówu zapadł był na zdrowiu; dla czego pierwszego Predykanta doszedł Ordynans, aby nie odwołocznie do Oldense zjechał. Rozkazano także, aby wszędzie publiczne za Króla IMć odprowadzono supplikacye. Doktorowie zaś Bing y Hertzel wszelkie mają około Osoby Królewskiej staranie, aby iak nąprędzey do pierwszej przyszedł perfekcyi. Wyratowane z ostatniego o skały morskie rozbitego Okrętu towary na 10. tysięcy, szkód zaś całego ładunku na 160. tysięcy złotych, rachują. Król IMć, Generał Gräffa *de Reventlau* Feld-marszałkiem całego Wojska swego, Gräffa zaś *de Spänek* terażniejszego Kommendantą Stolicy, Generałem infanteryi, a Generała *de Morner*, Generałem Kawaleryi denominował.

z Szwecyi.

z Sztokholm d. 21. Sept. W przeszłym tygodniu przybiegła z Sztralsundu do Portu *Ychladu* Galliora, która doniosła, że Xiężna Meklenburska wdowa, a siostra Króla IMć, dla ciężkiego kataru jeszcze się z tamtąd nie ruszyła. Król IMć *in vicinitate Vpsalu* codziennie się polowaniem zabawia, z ktorey rekreacyi zawczoraj tę przez umyslnego mieliśmy nowinę, że Król IMć *in comitatu* Pułkownika *de Dietron* y kilku myśliwców do kniei wyiechawszy, ogarów dla tropu Sarn y zająców przy sobie mających z puszcą, a myśliwców na obie strony rozstawił, Król zaś z pomienionym Pułkownikiem dąleć się do Kniei ndali, gdzie nadszpodżewanie IMć Pan Pułkownik nie daleko od Króla IMć będący, na niedzwiedzia trafił;

tę bestyą z wielką furią na niego bieżącą, IMć P. Pułkownik strzelbą szrzotem tylko nabita mając postrzelił, ale tym iey nie dokonawszy, kordelas iey w pąszczękę wraził, w tym go zbestwioną łapą raniła; co Krol IMć postrzegłszy, zaraz iemu na sukurs przybiegł, y w przód wlep postrzeliwszy, szpadą szczęśliwie dobił.

z Moskwy.

z Stolicy d. 21. Sept. Cárowa IeyMć *ultimis* tego Miesiąca, do *Weronie*, dla widzenia armatury Moskiewskiej na Rzece *Wołga* stojącej ma wyjechać, a ztamtąd minawszy *Ismaelom*, prosto tu *accursura*. W tym tygodniu Syn Hana Tatarskiego w asystencyi 20. osob y 30. koni tu przybył, któremu zaraz oznajmiono, że za powrotem Cárowy IeyMć publiczną będzie miał audyencyą, a tym czasem mu zwyczajne dla sustentacyi naznaczono pieniądze. Tenże Xże, przywiozł prezenta dla Cárowy IeyMć 5. koni pięknymi bąrankami ujużzone. IMć P. *Romanzoff* nad całym w Persyi odebrany Kráiem Gubernátorem, od Cárowy IeyMć jest deklarowany: powiedzią, że Xże Portugalski *don Emanuel*, od Cárowy IeyMć nad 30. tysięcy Woyska Moskiewskiego w żołdzie Cesarzkim będącego, odebrał Kommandę, pomieniony zaś Xiążę Regiment swoy, w Cesarzkim kompućie stojący *wicewersa* IMć Panu Pułkownikowi *de Szein* ustąpić umyślił.

z Niemiec.

z Wiednia d. 3. Oż. Przeszły Soboty Cesarstwo IchMć dywertymenta w polowaniu *Halbturme* miáne zakończyli, gdzie na 2294. sztuk różnego zwierza ubiwszy, tamżę y obiad zjadłszy do Zámku *Favorite* zawitali, w Niedzielę Cesarz IMć iako w dzień urodze-

nia swego, a Rok 46. szczęśliwie zaczęli, po odebranych tak od swoich iako y cudzoziemskich Ministrów kongratulacyách y po odprawionym w Káplicy Zakładowy Nabożeństwie publicznem obiadował, po którym, w asystencyi Kárdynała *de Sintgendorff*, IMći Xdza Nuncyusza, Posła Weneckiego, IchMw Ministrów y Kawalerów dworskich udał się do Kościoła OO. Dominikanów, w którym pamiątkę Wiktorii nad Turkami otrzymány, Matce Boskiej *S. MARIA de Victoria* intyтуłowány, z wielkim odprawił nabożeństwem. Wieczorem zaś przy kółce wdzięczną muzyką y Kántatą Włoską, ten Festyn zakończono. Na zaiutrz y we Wtorek *intimum* było *Consilium*, na którym Pán nasz przytomny będący, różnym dawał audyencye.

z Hąmburką d. 6. Oż. IMć P. Gráf *de Bassvitz* przedtym Ministrem u Xcia Holstýńskiego, a teraz pierwszym Konfilyárzem u Cesarza IMći będący, ieszcze tu rezyduje; a lubo od Xcia Holstýńskiego naznaczona Kommissya pomienionemu Gráfowi *innotuit*, aby *ad liquidandum* kilku kroć stu tysięcy tálerów zicchał, iednakże na niecy *compare-re* niechce, ale się tylko o swoje 80. tysięcy táł: które, będąc Stárosta *de Trittau* y *Rheinbek* wyliczył, upominá. Listy z Turyna donoszą, że się terażniejszy Krol Sárdýnski na codziennych z Ministrámi Frąncuzkiemi znáydnie Konferencyách, dláczego niewąpiá, aby nieiáł do Tráktatu Sewilyjskiego przystąpić; a że wielką summe *Louis d' Or* od Krolá IMći Frąncuzkiego do *Lionu* przesłano, więc *spargitur*, że też pieniądze Krolowi Sárdýnskiemu *remittuntur*. Listy z *Genua* twierdzą, że rebellizánci na wyspie *Corfica*, ieszcze dotąd wielkie robią insolencye, tak, że im y milicyá naszą tam wysłaná, odporu dáć niemoże.